

عنوان مقاله:

رویکرد رابطه گرا به علم مدرن در مکتب ماربورگ

محل انتشار:

دوفصلنامه فلسفه علم، دوره 12، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

الهام ربیعی - دانشگاه تهران

مهدی حسین زاده یزدی - استادیار دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

رابطه گرایی در نقطه مقابل جوهرگرایی قرار می گیرد و به جای مطالعه اشیاء منفک از یکدیگر به مطالعه روابط عینی متعین کننده آنها مبادرت می ورزد. مکتب ماربورگ یکی از مهمترین تبیین کنندگان این ایده است. تقریر این مکتب از رابطه گرایی برای حل بحران علم در قرن بیستم یعنی ارائه یک پاسخ برای پارادوکس پیشرفت علم در عین وقوع تغییرات انقلابی در آن بدون از دست رفتن عینیت علمی بود. ایده ی ماربورگی ها این بود که اگر این تغییرات را بتوان بر اساس یک قانون یا روش عینی توضیح داد، اعتبار علم نیز حفظ خواهد شد. این روش عینی همان روش استعلایی است که متاثر از منطق استعلایی کانت صورتبندی شده است. در این رویکرد رابطه مفهوم و واقعیت مورد بازبینی قرار می گیرد، واقعیت خصلت تماما مفهومی و در عین حال پویا پیدا می کند و توضیح داده می شود که ابژه نظریات علمی چطور به طور مداوم به عنوان یک مولفه فرهنگی بازتولید می شود.

کلمات کلیدی:

رابطه گرایی (نسبت گرایی)، جوهرگرایی، نوکانتی گرایی، مکتب ماربورگ، کاسیرر، بی نهایت کوچک ها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1628473>

